

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérfelügyelő felel.

mti b e l f ö l d i n i r e k

1965. január 11.

bb 1. „Látogatás,, kairó, moszkva, new-york, párizs muzeumaiban - tanulmány a nyugati realizmusról - három új képzőművészeti album

i tf/tr-lm fm

1965. január 11.

Közreadták dombi józsef „muzeumok - remekművek,, című tanulmányát a világ 42 legnagyobb képtáráról és művészeti gyűjteményéről. a képzőművészeti ismeretszerzés és az esztétikai nevelés szempontjából fontos albumot méltán előzte meg nagy érdeklődés, hiszen az ókorban élt pauszaniász-tól kezdve a legutóbbi időkig jó néhányan megkísérelték már összeállítani a világ muzeumi gyűjteményeinek ismertetőjét. e kötet nem bocsát-kozik aprólékos taglalásokba, fejtegetésekbe, hanem egy-egy muzeumról a leglényegesebb tudnivalókat közli, a gyűjtemények legértékesebb darabjait elemzi. a festmények, szobrok méltatá-sa során nem csupán általános megállapításokra szorítkozik, hanem további szempontokat is ad az elmélyültebb vizsgálódásnoz. a könyvet forgató művészetbarátok „ellátogathatnak,, például amsterdam, athén, berlin, budapest, drezda, firenze, kairo, leningrád, london, madrid, milano, moszkva, nápoly, new-york, párizs, róma, új-delhi, velence és washington képzőművészeti fellegváraiba, érdekes adatokat tudhatnak meg a kiállítási intéz-mények megalakulásáról, műkincsállományuk fejlődéséről, tudomá-nyos munkájáról.

a szovjet tudományos akadémia keretében működő művészet-történeti intézet munkatársainak „realizmus a nyugat művészeté-ben,, című tanulmánykötetét józsa péter és zahemszky lászló ültette át magyar nyelvre. a mű a kapitalista országok 20. száza-di képzőművészeinek realista törekvéseivel, eredményeivel fog-lalkozik. az egyes fejezetek többek között a haladó művészeti irányzatok olyan élenjáró képviselőinek munkásságát tárgyalják, mint diego rivera, alvaro siqueiros, frans masereel, hans erni, jean effel. a cikkgyűjtemény ezenkívül összefoglaló értékelést ad az újrealizmus legkiemelkedőbb eredményeit létrehozó mexikói iskoláról is. a kötetet bőséges reprodukciós anyag teszi szem-léletessé.

„az én muzeumom,, sorozat első füzetét, lászló gyula „leonardo, michelangelo, raffaello,,-ját most második kiadásban juttatják el az olvasóknok./mti/

-:-
-i-

ℓ

bb 2. navas ferenc a csodálatos mandarin szerepében

i ol/tné-lm fm

1965. január 11.

uj szerepben láthatja a közönség havas ferencet, az állami operaház szólotáncosát: január 29-én a csodálatos mandarin címszereplőjeként lép színpadra az operaház előadásán. ezzel kapcsolatban a művész a következőket mondotta az mti munkatársának:

- ebben a szezonban ez lesz a harmadik új szerepem, az első alkalommal mint girej kán, a következőn pedig a párizsi lángjai philipjeként mutatkozom be. a mandarin eltér a megszokott szerepkörömtől; egészen más megformálást kíván, mint eddigi klasszikus és hősszerű szerepeim. bartók más művében már többször is felleptem: a fából faragott királyfit már csaknem hat éve táncolom. a csodálatos mandarin a második bartók darab, amelynek főszerepét alakítom. nagy örömmel készülök az új feladatra, a próbákat még a kairói út előtt megkezdtem, 17 éve táncolok, 10 éve vagyok az operaház magántáncosa, s most jutott osztályrészemül, hogy bartók e világhírű balettdrámájának címszereplője lehetek. szeretnék ennek a szép feladatnak minél jobban megfelelni./mti/

--

bb 3. magyar könyvtár nyílt londonban

i fe/tm-lm zs

1965. január 11.

az angol fővárosban megnyílt a londoni magyar kulturkör könyvtára, ahol az olvasók klasszikus és mai magyar írók könyveiből válogathatnak. a magyarok világszövetsége a legújabb irodalmi termésből összeállított ajándécsomagot küldött a könyvtárnak./mti/

--

-2-

bb 4. virágujdonságok a pécsi kertészetben

vid ká/sk-lm la

1965. január 11.

a pécsi kertészeti vállalat minden eddiginél nagyobb mennyiségű virág előállítását tervezi erre az esztendőre. a három legkedveltebb virágból - a szegfűből, a rózsából és a gladioluszról - csaknem százezer tövet ültettek, illetve ültetnek el a kertészek a mostani télen. a virágtövek különleges kezelésével nagymértékben növelték a hozamokat. a pécsi kertészetben egy-egy szegfűtőről például nyolc virágot szednek le egy év alatt, míg az országos átlag a négyet sem éri el.

nemcsak a virágok mennyiségét, hanem a választékát is bővítették a kertészeti vállalat szakemberei. ebből a célból sok új fajtát hoztak be az elmúlt években európa legnagyobb virágtermelő országaiból: dániából, hollandiából és az nszk-ből. gladioluszról hat, szegfűből 22 és rózsából 31 új fajta pompázik a virágnevelő telep üvegházaiban - ezek mindegyike egy-egy új szint, illetve színárnyalatot jelent. a rózsák színskáláján például majdnem hatvan árnyalat szerepel már./mti/

--

bb 5. a felszabadulás 20. évfordulója alkalmából mutatja be a madách színház a „márta”, című tragédiát - müller péter nyilatkozata

i s/nmé-lm fm

1965. január 11.

a madách színház hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából áprilisban mutatja be müller péter: „márta”, című színművét. a fiatal írónak ez a második darabja. a „két marék aprópénz”, című első színművét miskolcon tüzték műsorra.

- nosszu ideje foglalkoztat új színdarabom témája - mondta az író. a „márta”, műfaja - tragédia. a címszerepet egy nagy művészegyéniség, tolnay klári számára írtam. a történet 1944 októberétől 1945 májusáig játszódik budapesten, s egy asszony tragikus sorsáról szól. márta meg akarja menteni férjét, majd két fiát, végül mindegyiket elveszíti és magára marad. egyéni tragédiája összefügg az említett történelmi korszak tragikus eseményeivel.

a kétrészes színművet február 15-én kezdik próbálni, vámos lászló rendező vezetésével./mti/

--
-3-

le

bb 6. a tanácstagi jelölőgyűlések fele már lezajlottak budapesten -
január 21-ig esküt tesznek a szavazatszedő bizottságok

i ni/tm-lm zs

1965. január 11.

a január 31-i időközi tanácstagi választásokat megelőző
jelölőgyűlések a program szerint zajlanak. mint ismeretes a
megüresedett és az újonnan szervezett tanácstagi helyek száma
225, a hónap közepéig tehát ugyanennyi jelölőgyűlést tartanak.
a gyűléseknek körülbelül a felét már lebonyolították.
a tanácskozásokon az érdekelt körzetek lakói nagy számban vettek
részt, s a legtöbb esetben élénk vita után döntöttek a jelöltek
személyéről. az eddigi jelölések tapasztalatai szerint a választá-
sok után jól felkészült, hozzáértő gárdával egészülnek majd ki a
budapesti tanácsok, s a választott testületekbe az egészségügy,
a kereskedelem, a kulturális, gazdasági élet különböző területei-
ről kerülnek majd be szakemberek. a jelöltek között szép számmal
vannak pártmunkások, lakóbizottsági tagok és tömegszervezeti
aktivisták is.

tervszerűen készül feladataira a választást irányító és
lebonyolító apparátus is. már munkához láttak a választási elnök-
ségek és a választókerületi bizottságok, s megkezdődött a szava-
zatszedő bizottságok szervezése is. az öttagu bizottságok január
21-ig leteszik az esküt./mti/

--

bb 7. tájékoztató a művészeti gimnáziumokba és az állami balett
intézetbe történő felvételekről

i vt/tm-lm zs

1965. január 11.

a művelődésügyi közlöny legutóbbi számában megjelent tájékoz-
tató szerint az 1965-66-os tanévre a zenei gimnáziumokba jelent-
kezők névsorát az általános iskolák igazgatói február 10-ig
juttatják el a hozzájuk legközelebb levő gimnáziumok igazgatósá-
gához. a budapesti zenei gimnáziumba csak legalább egy éve a
főváros területén lakó tanulók vehetők fel, ha a szakmai /zenei/
felvételi vizsgán megfelelnék. a felvételi vizsga anyagát - kérésére -
a zenei gimnázium, illetve a zeneművészeti szakiskola igazgatósága
közvetlenül közli az érdekeltekkel. a felvétel előfeltétele hang-
szeres tanszakokon a tanult hangszer zeneiskolai anyagának meg-
felelő színvonalu ismerete.

/folyt.köv./

-4-

bb 7. /tájékoztató...1.folyt./-lm

a képző- és iparművészeti gimnáziumokba az 1965-66-os
oktatási évre felvételre jelentkezők névsorát február 1-ig
küldik meg az általános iskolák igazgatói a gimnáziumok igaz-
gatóságához. a jelentkezőket március elején rajz-felvételi
vizsgára hívják be. a felvételi vizsga eredményéről az érdekelt
általános iskolák igazgatóit március 30-ig értesítik.

az állami balett intézetbe az 1965-66-os tanévre május
1 és 15-e között jelentkezhetnek felvételre azok a 10-14 éves
fiúk és 10-12 éves lányok, akik az általános iskola negyedik
osztályát elvégezték. az intézet címe: budapest, 6., ker. nép-
köztársaság utja 25./mti/

--

-5-

le

bb. 8. osztályfőnökök találkozója - pályaválasztási tanácsadást bontakozik a budapesti népfront új akciója

i di/hmé/gy/zs

1965. január 11.

sorra alakulnak meg a hazafias népfront kerületi pályaválasztási akcióbizottságai, s legutóbb Óbudán is megkezdte munkáját az új testület. az újév első napjaiban újpesttől a xviii. kerületig számos helyen tanácskoztak a népfront-aktivisták az 1964-1965-ös tanévben végző általános iskolások elhelyezkedési gondjainak enyhítéséről. Óbudán például az üzemek szakoktatási felelősivel, a iv. és a xviii. kerületben az általános iskolák osztályfőnökeivel folytattak véleménycserét a népfront bizottság vezetői és önkéntes segítőitársai. a xviii. kerületben ezenkívül nevelési és pályaválasztási tanácsadást is tartottak, valamennyi összejövetel azt a célt szolgálta, hogy azok a fiatalok, akik nem tanulnak tovább az általános iskola nyolcadik osztályának befejezése után, lehetőleg lakásukhoz közel, a kerület üzemében helyezkedjenek el és sajátítsák el jövőendő nivatásukat.

a következő hónapokban a főváros valamennyi kerületében munkához látnak a népfront pályaválasztási akcióbizottságai. szembaveszik az elhelyezkedési lehetőségeket és már jóval a tanév befejezése előtt kapcsolatot teremtenek a városrészek általános iskolái és a szakmunkás tanulóokra igényt tartó üzemek között. gyárlátogatásokat kezdeményeznek, illetve szerveznek, majd, amelyeken a fiatalok megismerhetik a különböző szakmákat. ezenkívül a szülők tájékozódásának megkönnyítésére kiállításokat rendeznek és meghívják az üzemek egy-egy vezetőjét, hogy a népfront klubjában, illetve az iskolákban tartsanak, illetve az iskolákban tartsanak előadásokat. többhelyütt rendszeressé teszik a pályaválasztási tanácsadást is./mti/

--

bb. 10. az ország lakosságának 3,6 százaléka adott vért 1964-ben

i ms/tm/gy/zs

1965. január 11.

gyors ütemben fejlődik a magyar vöröskereszt és az országos vérellátó szolgálat kezdeményezésére megindult térités nélküli véradó mozgalom. ezt bizonyítja, hogy míg 1963-ben a térités nélküli adott vér az egész véradásnak 37 százalékát tette ki, 1964-ben már a 62 százalékot is elérte. a múlt évben az ország lakosságának 3,6 százaléka adott vért, 2,2 százalék térités nélkül. az ország egyes vidékei között még nagy az eltérés. szabotcsban például tízezer lakos közül mindössze 130 adott vért, míg veszprémben 387 véradó jutott ugyanennyi lakosra. a véradómozgalomban különösen a bányász városok, ipari centrumok jeleskednek. tavaly ajkán a lakosság 17 százaléka adott vért és 956 liter vért gyűjtöttek, nem sokkal maradt le mögötte várpalota, 926 literrel. itt a lakosság 14 százaléka adott vért.
/folyt. köv./

8. 1!/-n

-6-

9.30
le

bb. 10. / az ország lakosságának.... folyt./ gy

a mozgalom vezetői és aktivistái azt tervezik: ebben az évben elérni, hogy a lakosság 4,2 százaléka adjon vért - 2.85 százalék térités nélkül. dunaujvárosban - a vöröskeresztesek kezdeményezésére a város dolgozói elhatározták, hogy a felszabadulás 20. és a város fennállásának 15. évfordulója tiszteletére ezer litert vért gyűjtenek szenvedő embertársaik egészségének helyreállítására, életének megmentésére./mti/

--

bb. 9. megdözmálta a pénz-szállítmányt - elitették a sikkasztó postást

i bc/tm/gy/zs

1965. január 11.

raffai jános postás, járatkezelő küldeményeket gyűjtött össze gépkocsival a körzetéhez tartozó budapesti postahivatalokból. egy alkalommal a gépkocsiban felnyitott egy lezárt pénzes-zsákot. egy köteg pénzt - 50 000 forintot - kiemelt belőle, majd a küldeményt újból lezárta. a lopást az tette lehetővé, hogy a gépkocsiveetője, kaszás gyula, megszegte a szolgálati előírásokat; neki ugyanis a szabályzat szerint a küldemények átvételkor ki kellett volna szállnia a kocsiból, s a csomagtartót a járatvezetővel együtt külön-külön kulccsal le kellett volna zárnia. kaszás azonban kulcsát - szabályellenesen - a körut megkezdésekor átadta raffaiának.

a járatvezető elmesélte sógorának zsákai jánosnak, hogy a pénzt éjszaka azon a gépkocsin találta, amelyen dolgozott. egyúttal felajánlotta neki az összeg felét és megnyugtatta, hogy a pénz elnozatai miatt egyiküknek sem lehet baja. a lopott összegen meg is osztoztak. a szállítmányban mutatkozó hiányt azonban rövidesen felfedezték, majd a nyomozás során 44 450 forintot lefoglaltak.

a központi kerületi bíróság raffai jánost sikkasztásért két évi és hat hónapi szabadságvesztésre ítélte és kötelezte a még fennálló kárösszeg megfizetésére. zsákai jánost orgazdaságért 10 hónapi szabadságvesztésre, kaszás gyulát hanyag kezelésért hat hónapi felfüggesztett szabadságvesztésre és 500 forint pénzbüntetésre ítélte a bíróság./mti/

--

8. 16/-n

-7-

9.30
le

bb. 11. neutron szaggató a szilárd anyagok vizsgálatához - a központi fizikai kutató intézet új elektronikus berendezése

i tz/tr/gy/vg

1965. január 11.

új, értékes, saját szerkesztésű műszerrel, egy automatikus fordulatszám-szabályozó berendezéssel gazdagodott a központi fizikai kutató intézet.

a nukleáris kutatások fontos területe a szilárd anyagok, például a fémek tulajdonságainak részletesebb feltárása. ennek egyik módja az, hogy megvizsgálják, miképpen viselkednek ezek az anyagok a neutronokkal való bombázás hatására. a kísérlet gyakorlatilag úgy folyik le, hogy a reaktorból kilépő neutron-nyalábot nekivezetik egy hatalmas, nagytömegű hengernek, amelyen átjutni csak a hengerbe vágott résen, vagy réseken keresztül tud. ezt a hengert egy villanymotor gyors forgásban tartja, úgyhogy a neutronnyaláb csak akkor haladhat tovább a vizsgálandó szilárd test felé, amikor egy-egy rés éppen átcsap előtte. lényeges azonban, hogy ez a „neutron-szaggató”, rendkívül pontos időközökben nyisson „zöld utat”, a neutron nyalábnak, tehát forgásának tökéletesen egyenletesnek, fordulatszámának a lehető legnagyobb mértékben állandónak kell lennie.

ezt a követelményt kielégíti a központi fizikai kutató intézet új fordulatszám-szabályozó automatája, amelyet egészen új-szerű elektronikus megoldással szerkesztettek. kezelése rendkívül kényelmes: egyetlen gombnyomásra felgyorsítja a motort az előre meghatározott fordulatszámig, s ettől a forgássebességtől elvileg korlátlan időn keresztül egyetlen tizezreléknyi eltérést sem enged meg. jelenlegi megoldásában percenként 2 000 és 10 000 közötti fordulatszámot tud stabilizálni, de elvileg bármilyen fordulatszámra alkalmazható.

az új berendezés a kfk-i kutatóinak segítő társaként már teljes sikerrel tette le a vizsgát, de a szakemberek megítélése szerint jelentős szerephez juthat a gyakorlati életben mindenütt, ahol fontos, hogy a villamosmotork állandó és pontosan meghatározott fordulatszámmal működjenek. /mti/

8.40/-n

9.30

-8-

bb. 12. fontos műszaki intézkedések a jobb villamosközlekedésért

i nbj/gg/gy/vg

1965. január 11.

a fővárosi villamosvasut 1965-ben 25, úgynevezett uv típusu motorkocsit kap. két motorkocsi közé egy-egy pótkocsit is iktatnak, s a három kocsiból álló szerelvény kétszáznál több utast szállíthat. a fővárosi villamosvasut főműhelyében az idén 12, korszerű pótkocsi készül el, amelyeknek ajtajait a villamosvezető automata berendezéssel nyithatja-zárhatja.

a villamosközlekedés további korszerűsítése azonban nemcsak a járműipar számszerű növelését követeli meg, hanem a meglévő villamosok gyorsabb és alaposabb javítását is. azért, hogy erre lehetőség nyíljon, a fővárosi villamosvasut korszerűsíti, fejleszti a fűzessy főműhelyt. a főműhelyt teljesen felújítják, a jelenleginek négyszeresére bővítik a forgácsoló műhelyt, korszerű alváz-megmunkáló műhelyt alakítanak ki. a fejlesztés hamarosan érezteti hatását, gyorsabb lesz a kocsik javítása.

jónéhány műszaki intézkedésre is sor kerül. eddig öntöttvasból készült kerekeken közlekedtek a villamosok. ezek könnyen törtek. a vállalat az öntött vaskerekeket folyamatosan, az idén 25 millió forintot költséggel acél-abroncsos kerekekkel cseréli fel. ha az acél-abroncs megsérül, lekopik, csak az abroncsot kell kicserélni, a kerék továbbra is használható. a múlt év decemberében a fővárosi villamosvasut az astóriánál egy új típusu keresztveződést épített be. mind a rákóczi ut - kossuth Lajos utcán, mind pedig a kisköruton haladó villamosszerelvények sokkal simábban haladnak át azóta a keresztveződésben, megszűnt a nagy csattogás, zakatolás, ütődés. a keresztveződés vágánymezőjét sokkal tartósabb sínekből alakították ki.

1965-ben több fontos gócponton, például az üllői uton, a rákóczi uton, stb. ilyen korszerű keresztveződéseket építenek be.

a nagyobb szerelvények közlekedtetése több villamosenergiát követel. különösen jelentkezik az energia-hiány az üllői uton, ahol az 50-es vonalán husz uv szerelvény szállítja az utasokat. az energianhiány miatt gyakoriak az üzemzavarok. hasonló a helyzet kőbányán. 1965-ben a száva utcában épül egy korszerű áramátalakító és megkezdik a kőbányai áramátalakító tervezését is. a következő években a baross utcában, a zalka máté téren és az orczy téren épül hasonló berendezés, s csak ezek elkészülte után lehet teljesen korszerűsíteni a kőbánya villamosforgalmát.

/folyt. köv./
8.45

9.42

- 9 -

bb. 12. fontos műszaki intézkedések.... 1. folyt./ gy

sor kerül a forgalomirányítás javítására is. nat urh adó-
vevő berendezéssel ellátott ellenőri kocsi cirkál egész nap a
fővárosban a forgalom ellenőrzésére. szükség esetén intézke-
nek. a jövőben kiterjesztik az urh hálózatot. a forgalomirányi-
tás korszerűsítésénél kísérleteznek ipari televízióval, térköz-
jelzőkkel és sok más, korszerű berendezéssel. az előjelek sze-
rint 1965-ben a fővárosi villamosvasut előre lép a forgalomirá-
nyítás automatizálásában./mti/

bb. 13. asszonyok javaslatai a házimunka könnyítésére

i tz/gk/gy/vg

1965. január 11.

érdekes vizsgálatot végeztek a közelmúltban a belkereskedelmi
kutató intézet szakemberei. csaknem 2 500 budapesti nőt kérdeztek
meg háztartási munkájuk legfőbb nehézségeiről és kértek tőlük
javaslatot e gondjaik csökkentésére. a beérkezett válaszok fel-
dolgozása számos érdekes megállapításra vezetett.

magukat a szakembereket is meglepte például, hogy a legtöb-
ben, a megkérdezettek 36.6 százaléka - elsősorban a két vagy ná-
rom családtagról gondoskodó háziasszonyok - a mosást és vasalást
jelölték meg legfőbb gondjuk forrásaként. a bevásárlás általában
a második, az egyedülálló nőknél azonban az első helyre került.
a takarítás a nehézségek rangsorában csupán a harmadik helyet
szerezte meg, ami nem is túlságosan meglepő, hiszen a fővárosi
háztartásoknak már több mint 70 százalékában használnak porszí-
vót és csaknem 30 százalékában padlókefélgépet. az utolsó he-
lyezett viszont a főzés lett, ami csak a 4-5 tagú családok köré-
ben okoz több nehézséget, mint a takarítás.

gondjaik enyhítésére az asszonyok számos javaslatot tet-
tek. csak mutatóban néhány: a ptyolat gyorsítsa meg munkáját
és szervezzen külön vaslószolgalatot. hozzanak forgalomba több
és jobb mosó- és áztatószer, bővítsék az üzemi és a törpemoso-
dák hálózatát, az ipar pedig gyártson több műszálas gyűrmetellen
fenérműt és ágyneműt. fejlesszék tovább a takarító vállalatot
és a bevásárlást gyorsítsák meg a közért-üzletek azzal, hogy
jobbban felkészülnek a délutáni csúcsgalomra.

/folyt. köv./

9.0/0/-nm

-10-

9.42/

bb. 13. / asszonyok javaslatai.... 1. folyt./ gy

növeljék az önkiszolgáló és önkiválasztó üzletek számát és fej-
lesszék tovább a házhozszállítást, stb. végül főzési gondjaik
enyhítésére a háziasszonyok az eddiginél gazdagabb mirelite és
konzervválasztékot kérnek.

az adatgyűjtés fő célja az, hogy a kereskedelem az érdekel-
tek javaslatainak figyelembvételével járuljon hozzá a nők házi-
munkájának könnyítéséhez./mti/

bb. 14. kétezeréves emlék szombat hely építő romkertcukrászdájá-
ban

vid j/gy/fm

1965. január 11.

az országban egyedülálló, ugynevezett romkert-cukrászda ép-
pül szombat helyen. a város híres romkertjének szélén áll majd
a modern, csupa-üveg épület, a kétezeréves római kori emlékek,
utrészletek, mozaikszönyegek, épületelemek szomszédságában.
alapozása közben - amint az várható volt a régészek előzetes
kutatásai alapján - több értékes régiség került napvilágra. e-
zeket a cukrászda különlegesen kiképzett alagsorában állítják
ki. a mintegy két és félmillió forintos beruházást igénylő ven-
deglátóüzem földszinti részét a napokban kezdték építeni. elő-
relátólag az év végén adják át rendeltetésének szombat hely
új idegenforgalmi nevezetességét./mti/

bb. 18. művelődésügyi szakemberek kollektívája írja baja monográ-
fiáját

vid j/gy/fm

1965. január 11.

baján a művelődésügyi állandó bizottság kezdeményezésére meg-
írják a város múltját és jelenét átfogó monográfiát. a tanárok-
ból, művelődési szakemberekből alakult kollektíva már hónapok
óta gyűjti a várostörténeti könyv anyagát. leírják benne a dél-
vidéki kisváros neves szülötteinek többek között türr istvánnak,
garibaldi legendáshírű tábornokának, valamint a világhírű jelky
andrásnak - az életrajzát. ismertetik a több nemzetiségű telepü-
lés népművészetének fejlődését, s külön fejezetben foglalják
össze a bajai munkásmozgalom történetét./mti/

9.00/-n

-11-

9.42/

bb. 15. kétmillió négyzetméter terlyster szövet készül az évben
1 sz/tné/gy/vg 1965. január 11.

a nazai fésűsfonó és szövőgyár 1965-ben tovább növeli az éltartósságáért, könnyű kezelhetőségéért kedvelt terlyster szövetfélék gyártását. ez évben kétmillió négyzetméter terlyster készül, ez a mennyiség félmillió négyzetméterrel több a tavalyinál, de még így sem tudják a kereskedelem minden igényét kielégíteni. a terlyster különböző változatait a vörös október férfiruhagyár, a debreceni és a zalaegerszegi ruhagyár konfekcionálja főként, férfiolttönyöket, női ruhákat és kosztümöket varrnak belőle, egy kisebb mennyiségű kelme azonban méterárúként is forgalomba kerül.

a külkereskedelem is szorgalmazza a terlyster gyártásának fokozását, s a nazai fésűsfonó vezetői az idén az export 30 százalékos növelésével számolnak. ebben segítségükre lesznek az új gépek, többek között az ndk-ból vásárolt és tavaly üzembenelyezett 25 szövőszék a festőgépek és az új fonodai berendezések. a fonoda korszerűsítéséhez olasz és belga gépeket vásároltak. a gyárban egy év alatt 148 gépet mozgattak meg, hogy helyet adjanak az új berendezéseknek és a legcélszerűbb munkaszervezést alakítsák ki. a nagyarányú fonodai rekonstrukció azt eredményezi, hogy évente 680 tonnával tudják növelni a fésűfonal előállítását. ennek azonban csak kisebbik része marad a gyárban a terlyster szövéséhez, többségét a kötszövő iparnak adják át.

a terlyster családot egyébként tovább gyarapítják. az üzem már 2 000 dessinnél, vagyis a terlyster anyagok ennyi szín és szövés minta variációjánál tart. egyszerre azonban csak mintegy 300 félélt szőnek, de ennyi is bőséges választékot ad. míg néhány évvel ezelőtt a kockás, az utóbbi időben a csikos szövet volt a favorit, most viszont a sima, de többféle színű szál keverékből szőtt sanzászerű, ugynevezett melanzs-kelme a divat. a gyár dolgozóinak nem túl nagy öröme ebből a kényesebb, világos árnyalatokat kéri a kereskedelem. a nazai fésűsfonó felkészült arra, hogy a legnépszerűbb gyapjuszövet márkacikkeit a hágót, a győzöt és a kispesztet is terlysteresíti, vagyis ezeknek olyan változatait hozza forgalomba, amelyek szintetikus szálal is tartalmaznak, könnyebbek, s a tisztagyapju és a műszál minden előnyös tulajdonságát egyesítik./mti/

9. 10/-n

-12-

bb. 16. az állattenyésztés pótolta a növénytermelési kiesést - százhuszmillió forinttal növekedett a termelőszövetkezetek vagyona zalában

vid ká/sk/gy/la

1965. január 11.

zala megye termelőszövetkezeteiben befejezték az évvégi leltározásokat. az adatok kivétel nélkül minden közös gazdaságban gyarapodásról adnak számot: a zalai termelőszövetkezetek közös vagyona 120 millió forinttal növekedett 1964-ben.

a gazdálkodási eredmény az aszályos esztendő ellenére is biztató. igaz, a növénytermelésben számottevő kiesés volt, de azt pótolta az állattenyésztés. több must és főleg tejet értékesítettek a termelőszövetkezetek. a megyében átlagosan mintegy 300 literrel növekedett egy év alatt az egy tenénre jutó tejtermelés. a szövetkezeti gazdák keresete nem maradt el a múlt évitől, sőt a becslések szerint, az egy tagra jutó jövedelem 500-600 forinttal lesz magasabb, mint tavaly. /mti/

bb. 17. ötezer holdas öntözőtelep egy gazdaságban

vid ká/sk/gy/la

1965. január 11.

a berettyóújfalui állami gazdaságban az idén elkészül a hatalmas öntözőtelep harmadik szakasza. összesen 16 000 000 forintot költenek 5 000 hold - többségében szántó, kisebb részben legelő és rét - rendszeres öntözésére. az első szakaszban megépült 3 000 holdon már esztendőnk óta öntöznek, tavaly 1 459 holdon fejezték be a munkát a nagyteljesítményű gépek, s ezt a területet az idén kapcsolják be az öntözéses gazdálkodásba. ugyancsak még az év végéig elkészülnek a niányzó mintegy 500 holdas telep berendezésével is. az 5 000 holdas öntözőtelepnek több mint a felén esőszerűen kapják a növények a mesterséges esőt, míg a kukoricára és a legelőre felületi öntözéssel juttatják el a vizet./mti/

9. 15/-n

-13-

bb. 19. megalakult heves megyében az első falusi értelmiségi klub
vid/j/rj fm 1965. január 11.

poroszlón, heves megye egyik legnagyobb falujában több mint ötven értelmiségi dolgozó él: pedagógusok, orvosok, tsz szakemberek, tisztviselők. most elhatározták, hogy a tit keretében létrehozzák a helyi értelmiségi klubot. minden második héten találkoznak a művelődési otthonban, ahol előadásokat hallgatnak, vitákat, baráti beszélgetéseket rendeznek pedagógiai, politikai, művészeti témákról. /mti/

bb. 20. példamutató összefogással megoldották vértesszőlős vízellátását

vid/lk/rj ki 1965. január 11.

a múlt év tavaszán a tatabányával szomszédos vértesszőlősön kiapadtak a kutak. a környék vízrendszere ugyanis összefüggésben van a tatabányai karsztrendszerrel, s az ivóvízforrások jelentős része a bányaművelés következtében „megszokott”, gyors intézkedésre volt szükség, mert szinte egyik napról a másikra ivóvíz nélkül maradt a község lakossága. ideiglenes megoldásként a tatabányai városi tanács fertőtlenített locsológépkocsikat bocsátott a község rendelkezésére, s ezekkel egész éven át szállítottak vizet vértesszőlősre. közben hozzáláttak tatabánya és a község közötti vízvezeték kiépítéséhez, hogy bekapcsolhassák a községet a város vízvezeték hálózatába. ehhez a nehézipari minisztérium soronkívül adott pénz, a tatabányai városi vízmű a terveket, a megyei vízmű vállalat pedig a kivitelező munkákat készítette el ugyancsak soronkívül. a vértesszőlősiek 80 000 forint értékű társadalmi munkával segítették az építkezést. a példás összefogás eredményeként a tervezett időnél több hónappal előbb befejezték a munkást, s a nyolc és fél kilométer hosszú vezetéken bekapcsolták vértesszőlőst a tatabányai vízvezetékrendszerbe. ezzel véglegesen megoldották a község ivóvízellátását. /mti/

bb. 21. megkezdtek a szolnoki ipartelepek földgázvezeték-rendszerének építését

vid/lk/rj ki 1965. január 11.

szolnokon megkezdődött az ipartelepek földgázvezeték-rendszerének építése. a város nagy ipari üzemait összekötő gerincvezeték 6.5 kilométer hosszú lesz. a gerincvezeték lefektetése után, már az idén olcsó fűtőanyaghoz jut a máv járműjavító és a vasipari vállalat, valamint az alföldi kőolajfűtési üzem. a város belterületén eddig 2.220 háztartást kapcsolnak be a gázszolgáltatásba. /mti/

9.22/-n

-14-

bb. 22. az idén megkezdik a termelést az egyesült izzó nagykanizsai gyártelepén és az új malátagyárban

vid/lk/rj ki n 1965. január 11.

az egyesült izzó nagykanizsai gyártelepét a téli időszakban is építik. jelenleg az első épületek belső munkáin dolgoznak és a terv szerint a második félévben megkezdődik a termelőmunka a gyártelep munkacsarnokaiban. két műszakban mintegy 500 munkás és munkásnő lát nozzá a különböző világítástechnikai eszközök gyártásához.

az év első felében kezdik meg a termelést a nagykanizsai új malátagyárban. a több mint 70 millió forintos költséggel épített és automata berendezésekkel felszerelt gyár egyelőre 600 vagon malátát készít évente, de később - újabb építkezések után - 1000 vagonra növelik a gyár teljesítményét.

nagykanizsa a két új üzemén kívül több más beruházással is gyorsul ebben az esztendőben. a dunántúli kőolajipari gépgyártat bővíttik. állami erőből 226 lakás építését fejezik be, több mint 300 lakás építését kezdik meg. lebontásra kerül a régi városnéző romépülete, s helyére modern negyvenlakásos bérházat építenek. korszerűsítik a város villany- és csatornahálózatát, javítják a vízellátást. a növekvő idegenforgalomra való tekintettel negyven személyes turisztaszállót és 300 személyes, közművesített sátorbort létesítenek a város területén. /mti/

bb. 23. tizenegyet kinelyezett mezőgazdasági technikai osztályban indult meg az oktatás szolnok megyében

vid/ká/rj 1965. január 11.

szolnok megye nagy mezőgazdasági körzeteiben 14 kinelyezett technikai osztályban kezdtek meg a mezőgazdasági szakemberképzést. az elmúlt évben még csak négy „flók technikum”, működött. most kunnevesen, kunmadarason, turkevén és a további tizenegy városban és községben 300 elsőéves technikai hallgató kezdte meg tanulmányait. a mezőgazdasági oktatás központját a helyi általános iskolákat és művelődési házakat jelölték ki. a technikai tanulmányok mellett a hallgatók speciális mezőgazdasági szakkörökben fejlesztik tovább elméleti és gyakorlati felkészültségüket. a tsz-ek legjobb szakembereinek bevonásával 36 községben hoztak létre tanulóköröket. a megyei tanács mezőgazdasági osztálya a technikai oktatás megindulásával laboratóriumi eszközökkel felszerelt „agrár-ládákat”, vándoroltat a községekben. /mti/

9.30/-n

-15-

bb. 24. ötven éves a debreceni orvostudományi
egyetem tbc.-klinikája

vid/j/rj fm

1965. január 11.

debrecenben 50 éves működésre tekint vissza az orvostudományi egyetem tbc-klinikája, amely korábban mint szanatórium és tüdőbeteg-gyógyintézet működött. a félévszázados jubileum alkalmából könyvben jelentették meg az intézmény orvosainak, professzorainak tudományos közleményeit tartalmazó címjegyzékét. a kötet 800 tudományos munkáról szóló közlést tartalmaz. különösen a felszabadulás után fejlődött ki a tudományos kutatómunka ebben az intézményben, s az eredményeket a hazai szaklapokon és aktákon kívül amerikai, angol, francia, német, svájci szakfolyóiratok is ismertették. /mti/

..

bb. 25. ötezer régészeti lelőhely és több mint ezer műemlék veszprém megyében

vid/j/rj fm

1965. január 11.

a veszprém megyei muzeumok szakemberei nemrég a bakony és a balaton vidékére kiterjedő „leltárt”, készítettek. a már elvégzett kutatások és a becslések szerint ez a megye az ország régészeti lelőhelyekben és műemlékekben leggazdagabb vidéke. a szakemberek szerint főleg a balaton-felvidéken és a bakonyban ötezerre tehető a különféle korokból származó régészeti lelőhelyek száma. a tapolcai és a sümegi járásban végezték a legalaposabb tudományos munkát, amelynek anyagából adják ki rövidesen a magyar tudományos akadémia régészeti topográfiai sorozatának első kötetét. csupán ebben a két járásban ezer régészeti lelőhelyet fedeztek fel. régi földvárak, a római kor legkülönfélébb emlékei, középkori erődök és elpusztult falvak maradványai sok helyen még ma is szembeütően bontakoznak ki. az elmúlt év kutatásai balatonfüreden hozták felszínre a legértékesebb leleteket. egy középkori templom falmaradványainak kibontása közben figyeltek fel a szakemberek arra, hogy ezen a helyen az ismert baláca-pusztához hasonló római villa állott. számos értékes freskómaradvány is napvilágra került a római kori épületből.

a veszprém megyei muzeumok szakemberei az új esztendőben azon dolgoznak, hogy a növekvő forgalmu balaton vidékén minél több idegenforgalmi láttnivalót tárassanak az érdeklődők elé. nemrég kezdték meg - a régészeti lelőhelyeken kívül - a műemlékek nyilvántartásba vételét is, amelyekből több mint ezer található a megyében.

/mti/

..

9.33/-n

-16-

le

bb. 26. irodalom-barátok a munkásszállásokon, üzemi művelődési házakban

vid/j/rj fm

1965. január 11.

a több mint 20 000 munkást foglalkoztató szolnok megyei ipari üzemek művelődési házaiban, munkásszállásain népművelési programot dolgoztak ki a téli időszakra. a különböző szakmunkásképző tanfolyamokon kívül rendszeres ismeretterjesztő előadásokat, irodalmi estéket, kiállításokat rendeznek. a martfői tiszta cipőgyár központi művelődési házában januárban költő és műfordító estét rendez a munkások versbarát köre. a műsorban kossuth díjas és józsef attila díjas költők vallanak költészetükről, műfordítói munkájukról, fővárosi művészek tolmácsolják mai költészetünk gyöngyszemeit. gácsi minnát, a szolnoki művészetek tehetséges fiatal képzőművésze kamara-kiállításán mutatja be legszebb alkotásait. ez a tárlat bevezetője lesz egy képzőművészeti kiállítás-sorozatnak, amelyet az 5 000 munkást foglalkoztató üzem dolgozóinak mutatnak be. a szolnoki járműjavító vállalat művelődési házában akadémia nyílt a nők számára, amelyen többek között a nők és fiatalok munkajogi helyzetét, és társadalmi problémákkal foglalkoznak. több előadást iktattak programba természettudományi, munkavédelmi, üzemelegészségügyi kérdésekről. a szolnoki állami építőipari vállalat munkásszállásain is rendeztetik az irodalmi estéket, ismeretterjesztő előadásokat, filmvetítéseket. a nagyalföldi kőolajfűrő és termelő vállalat dolgozói számára „kultürkocsi”, viszik a folyóiratokat, könyveket. /mti/

..

bb. 27. törpevízművek épülnek bács-kiskun megyében

vid/lk/rj ki

1965. január 11.

bács-kiskun megyében a helyi tanácsok továbbra is egyik elsőleges feladatnak tekintik a vízműépítés segítségét. községfejlesztési alappól ebben az évben majdnem 30 millió forintot költenek ilyen célra. szabadszálláson, fülöpszálláson, császártöltésen, csólyospáloson és borotán elkezdik, illetve befejezik a törpevízművek építését. több mint tíz községben bővítik az utcai vízvezeték-hálózatot, két faluban egy-egy mélykut furásával teremtik meg a létesülő vízmű alapjait. vaskút községben elkészül a vízműgép háza, tatabáza pedig a víztároló. a munkában mindenütt részt vesz a lakosság is. /mti/

..

9.40

- 17 -

le

bb. 28. új hőkezelőüzem és vagon szerelő a wilhelm pieck járműipari művekben

vid/lk/rj ki

1965. január 11.

több jelentős berunázást fejeznek be ebben az évben a wilhelm pieck járműipari művekben. elkészült a 20 millió forint költséggel épülő új hőkezelő üzem. a legújabb technológiának megfelelő berendezés teljesen automatikusan működik. a karusszal kemencékben körforgásban érik el a megkívánt hőfokot az autó fotóművekhez gyártott fogaskerekek. az ausztriából behozott alagutkemencében beépített rácsozat „lépegetve”, viszi előre a kívánt hőmérséklet eléréséig a hőkezelésre kerülő alkatrészeket. az új hőkezelő üzembeállítás az év közepére várható.

az idén befejeződik az acélöntöde rekonstrukciója is. ezt a munkát éveket ezelőre kezdték el. itt a legnehezebb fizikai munkát szüntetik meg a munkaszállítás automatizálásával. a magkésztést is gépesítik közösen maglóvő-gépek segítségével.

a vagongyáregység bővítésére új vagon szerelő csarnokot építettek. ennek átadására is ebben az évben kerül sor. az új műhelycsarnok üzembeállításával meggyorsul a vasúti személykocsi szekrények gyártása. egyszerre két-három típust is gyárthatnak sorozatban./mti/

--

bb. 29. 200 vagonnal több takarmány ugyanazon területről

vid/ká/rj

1965. január 11.

a bakonyvidék nagylétszámú állatállományát a gyenge takarmánytermelő területek nem bírják ellátni megfelelő mennyiségű szemes takarmánnyal, ezért a vidék évről-évre abrak-behozatalra szorul. a kesztelyi agrártudományi főiskola mezőgazdasági tervező és termelésfejlesztési intézetének szaktanácsadó hálózata, valamint a veszprémi járási tanács mezőgazdasági osztályának munkatársai gondos felmérések után tervet dolgoztak ki, amely szerint a terület változtatása nélkül a veszprémi járás 22 000 holdján 200 vagon abraktakarmánnyal növelhető a termés mennyisége és 15-20 százalékkal a zöldtakarmány tömege. az eddig elterjedt, de a kedvezőtlen adottságok mellett gyenge hozami kukorica helyett áttérnek a vele egyenértékű takarmányci-rok termesztésre. a rövid tenyészidejű cirok mellett másodveztésként őszi keveréket is termelhetnek majd.

az új takarmánytermesztési módszert az idén vezetik be a veszprémi járásban./mti/

--

9.45/-n

-18-

10⁴⁵
P-e

bb. 30. silótakarmánnyal is segíti a háztáji gazdaságokat a göllei béke termelőszövetkezet

vid/ká/rj

1965. január 11.

az állattenyésztésről országosan ismert somogy megyei gölle községben a béke termelőszövetkezet közös jószágállománya mellett évről-évre gyarapodik a háztáji állatállomány is. évente több mint ezer hizottsertést adnak közfogyasztásra a háztáji gazdaságok. ezenkívül több száz hizómarnát értékesítenek és tenyészállatokat is nevelnek. a háztáji állatállomány tartásához a termelőszövetkezet minden segítséget megad. az ősszel termelt 480 vagonnyi kukoricájukból például minden munkaegységre nyolc kilót adnak természetben, amíg még kiegészít a prémium. a kettő együttesen több mint 200 vagon kukoricát jelent. ezenkívül 375 vagon silókukoricát tettek el télire, amiből a munkaegységek arányában 80 vagonnal osztanak ki./mti/

le

9.45/-n

-19-

10⁴⁵
P-e

bb. 31. koszoruzás bán tiber halálának 20. évfordulója alkalmából

t ni/sk/gy/bs

1965. január 11.

bán tiber, volt ujbpesti partizán hősi halálának 20. évfordulója alkalmából hétfőn a kerepesi uti temetőben koszoruzási ünnepséget rendeztek. a munkásmozgalom nagy halottainak emlékműve előtt a fegyveres testületek tagjai diszórseget álltak. a himnusz hangjai után a budapesti pártbizottság nevében szegedi andor és csató lászló, a pártbizottság tagjai, a szót részéről csutorka lajos, az elnökség tagja és karácsonyi jános, az szót elnökségének tagja, a hazafias népfrent képviselőiben tari mária, a budapesti népfrent-elnökség tagja és lenkei lászló, a iv. kerületi népfrent-bizottság elnöke helyeztek el a megemlékezés virágait.

a magyar partizánszövetség koszoruját földes lászló, a magyar partizánszövetség országos bizottságának tagja, az ujbpesti partizáncsoport egyik volt parancsnoka és kovács gyula ezredes helyezte el, a kisz képviselőiben kurcz györgy, a budapesti kisz-bizottság titkára és regős péter, a iv. kerületi kisz-bizottság titkára helyezett virágokat az emlékmű talapzatára. az ünnepség az internacionalé hangjaival ért véget./mti/

--

bb. 32. időjárásjelentés

lmé/gy/

1965. január 11.

a meteorológiai intézet jelenti január 11-én, hétfőn délben 12 órakor: erősödő éjszakai lehülés

európa délnyugati és északkeleti részei között továbbra is nagy hőmérsékleti különbségek vannak. míg tegnap a kijev-stockholm vonalától északkeletre eső terület legnagyobb részében napközben is minusz 2 fok alatti hőmérsékleteket mértek, és itt ma hajnalban sokfelé minusz 30, -minusz 34 fokos fagyok alakultak ki, addig délnyugat-európában tegnap plusz 10-plusz 14 fokig emelkedett napközben a hőmérséklet és ma hajnalban sem hűlt le a levegő fagypontra alá.

hazánkban tegnap felhőátvonulások voltak. sokfelé esett az eső, havas eső, hó. a lehullott csapadék mennyisége az ország keleti felében elérte a 4-5, sőt tiszabecsen a 7 mm-t. az esti órákban a dunántulon és a duna-tisza közén viharos erejű északnyugati szél fújt, napközben a hőmérséklet a keleti megyékben 0 -plusz 3, máshol plusz 3-plusz 7 fokig emelkedett.

/folyt. köv./

13.00/-n

-20-

le

bb. 32. /időjárás..... 1. folyt./ gy

ma hajnalban az ország területén 0-minusz 1 fok között mindenféle hőmérsékleti érték előfordult. ma délelőtt országszerte kevés a felhő, a hőmérsékleti értékek minusz 2-plusz 3 fok között váltakoznak. ma reggel 7 órakor a budapesti szabadságnegyven 20, dobogókőn 32, szentendre lajos forrásnál 32, galyatetőn 50, kékestetőn 54. mátraházán 27, bükkszentkereszten 36, nollóste-tőn 48, telkibányán 18, farkasgyepűn 11, misinatetőn 5 cm vastagságú hóréteget mértek.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 3.1 fok volt, a sokévi átlagnál 4.1 fokkal magasabb.

budapesten hétfőn délben 12 órakor a hőmérséklet plusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 771 mm, gyengén emelkedő irányzatú.

várható időjárás kedden estig: keleten kevés felhő, nyugaton felhősebb idő. valószínűleg csapadék nélkül. mérsékelt szél. helyenként párásság, vagy reggeli köd. erősödő éjszakai lehülés. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: nyugaton minusz 2-minusz 6, keleten általában minusz 6-minusz 10 fok között, egyes helyeken minusz 15 fok közelében. legmagasabb nappali hőmérséklet minusz 2-plusz 2 fok között.

a duna vízállása hétfőn reggel budapestnél 213 cm./mti/

--

-21-

le

bb. 33. 116 000 embert tömörítene a vasipari szocialista brigádok - 283 műhely versenyez a szocialista címért - a vasipari szocialista brigádvezetők tanácskozásán

t sl./j/gy/vg

1965. január 11.

a vasas szakszervezet székházában hétfőn tartották a vasipari szocialista brigádvezetők országos tanácskozását, ahol ocsenás tiber, a vasas szakszervezet titkára mondott vitaindító beszédet. a tanácskozáson részt vett kincses istván kohó- és gépipari miniszterhelyettes, jandek géza, a szaktanács közgazdasági osztályának vezetője és háry béla, az mszmp központi bizottságának osztályvezetőhelyettese.

ocsenás tiber elmondotta, hogy a szocialista brigádvezetők első országos tanácskozása óta, tehát nem egészen három év alatt, a vasiparban 67 000-ról 116 000 fölé emelkedett a szocialista brigádok tagjainak száma, ami azt jelenti, hogy az új típusú versenymozgalomban a vasipari dolgozóknak mintegy 30 százaléka vesz részt. örvendetes, hogy a mozgalomban nagy számmal találhatók fiatalok, akik közül igen sokan a szakma ifju mestere, a kiváló ifju mérnök címért is eredményesen versenyeznek. a szocialista brigádmozgalom a vasiparban is számottevő erővé nőtt, s immár egész üzemrészekre, műhelyekre áttért. a legutóbbi felmérések szerint 283 műhely versenyez a szocialista cím elnyeréséért vagy annak megtartásáért, s e versenynek mindenütt a szocialista brigádok mozgalma az alapja. ezeken a helyeken a dolgozók kollektíven nagy erőfeszítéseket tesznek a munka gépeistésére, a technika fejlesztésére. a csepeli motorkerékpárgyár 1/b. szocialista üzembén például két év alatt 22 új célgépet készítettek és helyeztek üzembe a brigádok, a diósgyőri gépgyárban műhelykig, brigádokig lebontották a műszaki terveket, és mindenki részt vesz azok végrehajtásában. a ganz-márvag kéziszerszervény üzembén szocialista megőrzésre vették át a felszerelést a dolgozók, és 16 újítást vezettek be gépeik jobb kihasználására.

a szocialista brigádmozgalommal kapcsolatban azonban még több helyen nem tisztáztak fontos kérdéseket. előfordul, hogy csupán a szocialista brigádok számszerű növelésére törekednek, másutt pedig csak a legkiválóbb dolgozókat veszik fel a szocialista brigádokba. mindkét törekvés helytelen. nem sok értelme van a minden áron való brigádalakításnak, de ugyanugy elítélendő, hogy egyes kiváló dolgozókból álló brigádok nem engednek maguk közé gyengébbeket. az volna a helyes, ha az ilyen erős brigádokból néhány tag önként kiválna és ezek újabb brigádokat alakítanának gyakorlatlanabb dolgozók bevonásával. ezzel a szocialista brigádmozgalom hatóereje tovább bővülne és újabb kollektívákra terjedne ki.

/folyt. köv./

14.00/-n

-22-

bb. 33. /116 000 embert tömörítene... 1. folyt./ gy

sokhelyütt felmerül a kérdés, hogy milyen mércét alkalmazzanak a szocialista cím odaitélésénél. a címet többször elnyert szocialista brigádoknak rendszerint már túl magas mércét állítanak, pedig ez nem helyes. ezektől a valóban igen jó brigádoktól azt várjuk, hogy reálisan megállapított normájukat teljesítsék, és ezen felül munkamódszereiket adják át a műhely többi dolgozójának. a kollektív szellemet sem szabad megcsontosodott módon, sablonok szerint értelmezni. a szocialista brigádok nem akkor tesznek jó szolgálatot környezetüknek vagy a népgazdaságnak, ha kollektíven tekintenek meg egy-egy szindarabot, filmet, vagy kiállítását, ez mindenkinek egyéni ügye, viszont helyes, ha a látottakat együttesen megvitatják, mert ezzel kölcsönösen bővítik műveltségüket, látókörüket.

ocsenás tiber ezután elmondotta, hogy a vasipar munkájának javításában nagy feladatok hárulnak a szocialista brigádokra. a kohó- és gépipari vállalatok, az 1961. évet kivéve, nem teljesítették megfelelően termelékenységi tervüket. nem hozott kellő eredményt a takarékosági mozgalom sem, öt év alatt a tervezett 10 százalékos helyett mindössze 5 százalékkal csökkent az önköltség. már 1965-ben jelentős fordulatnak kell bekövetkeznie. a termelés felfutását a gépiparban legalább 73, a kohászatban pedig 100 százalékosan a termelékenység javításával kell fedezni. a termelési költségeket pedig átlagosan legalább 1.3-1.4 százalékkal kell csökkenteni. az előadó végül kérte a szocialista brigádokat, hogy a felszabadulás 20. évfordulója tiszteletére kibontakozott versenyben az eddiginél is tevékenyebben vegyenek részt a termelés gazdaságosságának és minőségének javításában.

a beszámolózt széleskörű vita követte./mti/

--

bb. 35. a felső szakaszon zajlik a tiszta

1/sb/tm/rj vg

1965. január 11.

a multheti fagyos nappalok és főleg a hideg éjszakák lehűtötték a tiszát. a folyónak mintegy 200 kilométeres felső szakaszán megkezdődött a zajlás. tiszalöki általában a víztükör 5-10 százalékat borítja jég. a vízlépcsőt azonban még nem kell védeni, mert a jégtáblák nemcsak vékonyak, hanem anyaguk puha kásás. a védekezés első teendőjére, a duzzasztás megszüntetésére majd csak akkor kerül sor, ha a víztükörnek 30-40 százalékat fedi erős jégtábla. a tiszta középső és alsó szakasza még jégtelen. a mellékfolyókon viszont már ugyszólván kivétel nélkül megindult a zajlás.

a sekély vizű velencei tó a múlt hét végére befagyott, de a szombat-vasárnapi enyhülés már több helyen elolvasztotta a jeget, s a megpuhult jégpáncélt a szél is megsabdalta a tó közepén. a szél tisztította meg a jégtől a keszthelyi és a tihanyi balatonpartot is. erről az oldalról délre hajtott a 3-4 centiméter vastag jégtáblákat, s most már egy-két kilométer széles jégmező szegélyezi a balaton somogyi partját. a duna és mellékfolyói még ellenállnak a télnak, pedig pontosan egy évvel ezelőtt budapestnél már befagyott a folyó./mti/

14. 10/-n

-23-

--

le

bb. 34. megnövekedett exportfeladataik sikeres teljesítéséért indítottak versenyt a hatszelyem kötöttárugyár dolgozói - szocialista címért versenyez a felszabadulási műhely

i/sz/sk/rj vg

1965. január 11.

a hatszelyem kötöttárugyár készítményei újabb piacokra találtak külföldön, s e gyártmányok iránt megnövekedett kereslet miatt ez évben nagymértékben emelkedett az üzem exportterve. míg tavaly termékeiknek csupán 33 százaléka került exportra, az idén már 50 százalékát adják át a külkereskedelemnek. e nagy feladat maradéktalan elvégzéséért, kifogástalan minőségű áru pontos szállításáért indítottak versenyt a gyár dolgozói felszabadulásunk 20. évfordulójának tiszteletére.

ebbe az éves versenybe kapcsolódott be a hatszelyem kötöttárugyárnak az az üzemsze is, amely a felszabadulás műhely nevet vette fel. az ott dolgozók elhatározták, hogy megszerzik a szocialista műhely címet is. most készülnek kerületük, angyalföld felszabadulásának évfordulójára. a jubileumot azzal ünnepelek, hogy újabb négy brigádot alakítottak, s így megteremtették a szocialista műhely cím megszerzésének egyik feltételét. minden dolgozó brigádba tömörült. a további követelmény az, hogy a varrási hiba miatt javításra visszadott ruhadarabok aránya ne legyen 6 százaléknál több, a munkaidőt jól kihasználják, s legalább 2 százalékkal növeljék a termelékenységüket. megkövetelik, minden gépen ott legyenek a baleseteket kiküszöbölő berendezések és használják is azokat. e feltételek teljesítésére szocialista versenyszerződésben vállalkoztak a felszabadulás műhely dolgozói./mti/

14.50/-n

-24-

bb 36. egymillió négyzetméter lenvászon ruhaanyag készül az idén - kiállításon a lenipar ujdonságai

t sz/tr szb vg

1965. január 11.

a belkereskedelmi minisztérium tanács körüti bemutató termében hétfőn megnyílt a lenfonó- és szövőipari vállalat új gyártmányainak kiállítása. nyitrai ferenc, a vállalat vezérigazgatója a megnyitón elmondotta, hogy külön központi mintázó, gyártmánytervező részleget hoztak létre, de a gyárak önállóan maguk is rendszeresen nagyszámu új cikk kibocsátását készítik elő. a választékot az új szövés- és szinminta-variációk gazdagítják, az anyag minőségét pedig a műszál felhasználása javítja.

a kiállításon egymás mellett sorakozik a melitta, a sophia, az andrea, és néhány más társuk. az új női ruhaanyagok, amelyek mind mügyantás kezeléssel készülnek, hogy ne gyürődjenek. a melitta filmnyomással mintázott, csupán a kiállításon 16 féle változatát mutatják be, a sophia tarkán-szött, dombornhatású a mintázata, az andrea pedig lensantung. nyáron valamennyi igen kellemes viselet, valamennyi szinte hűsít és jó légáteresztő. strandfelszerelésre, utcai viseletre egyaránt alkalmasak, az egyik durva, zsákszövéshez hasonló kelme pedig elegáns nyári kosztümre is megfelel. a lenszövőgyárak az ugynevezett divat-szövetek gyártását az utóbbi három évben megháromszorozták, és ez évben már egymillió négyzetméter ilyen kelme kerül forgalomba. a többségüket természetesen a nők viselik majd, de egy jelentős részükből a férfiaknak készül divatos ingkabát. a férfiak számára külön mintáztak szolidabb, többnyire santung-szövésű anyagokat.

a lenfonó- és szövőipari vállalat legfőbb gyártmányai azonban a háztartási textiliák, amelyeknek új változatait szintén megtekinthetik a január 23-ig tartó kiállítás látogatói. /mti/

bb 37. kisütött a nap - megélénkült a határ - dolgoznak a szántótraktorok - baranyában vetik a zöldborsót

vid ö kz/nné szb

1965. január 11.

a hét első napján verőfényes, szinte tavasziasan enyhe idő köszöntött az országra. mezőgazdasági üzemek kihasználták a kedvező lehetőséget: a magasabban fekvő határrészekén munkába állították a szántó-traktorokat. az ország középső részén, bács megyében hétfőn körülbelül félezer traktor nyomában hasították az ekék a barázdát. a megye déli vidékén - nercegszántó község határában - husz traktor dolgozott egész nap a közös gazdaságok földjein. ugyanekkor szakemberek járták a határt: az őszi kalászosok fejlődését vizsgálták. nagy volt a forgalom a dűlőutakon is. három-négy-száz vontató, s a fogatok százai hordták a földekre a trágyát.

/folyt.köv./

15.40/a

16.10 Csele

- 25 -

Mej

bb 37. /kisütött a nap... 1. folyt./- szb

ujra munkába lendültek a szántó- és szállító erőgépek tolna megye határában is. a várdombi gépállomás 23 traktora dolgozott egész nap a környező termelősövetkezetek földjein. a sárköz legmélyebb fekvésű talaján dolgozó bátai november 7. termelősövetkezet határában három nagyteljesítményű Lánctalpas traktor napsütötte a barázdát. eoben a gazdaságban már csak 950 hold hiányzik a mélyszántásból, s a termelősövetkezet minden újabb hold elműveléséért kereken 10 forint célprémiumot ad a traktorosoknak.

az ország legdélibb, legmelegebb éghajlatu vidékén, baranyában a szövetkezeti gazdák száza szántottak-vetettek, szórták a műtrágyát, tisztogatták a gyümölcsfákat és készítették a melegágyakat. a mecsektől délre szinte tavaszi az időjárás. a hőmérő higanyszála a déli órákban 8-10 fokig emelkedik, és legalább 8-9 órán át süt a nap. legutóbb 1962-ben volt ilyen szokatlanul enyhe január ezen a vidéken. a korábbi fagyok által megszakított őszi mélyszántást baranyában 300 gép folytatta a hét első napján. a talaj kissé sáros ugyan, de azért megfelelő minőségű munkát lehet végezni. a villányi, siklósi dombvonulat déli lankáin vetik a vidék híres primőrnövényét, a korai zöldborsót. a tervezett 400-ból már ezen a héten legalább 80-100 holdon végezni akarnak ezzel a munkával. a szövetkezeti gazdák számítása szerint ezzel a korai vetéssel legalább egy héttel rövidítik az érési időt. a szentlőrinci uttörő termelősövetkezetben a legelők trágyázásával foglalatostkodnak ezekben a napokban, a pécsi és a pécs környéki kertekben pedig hozzáfogtak a gyümölcsfák tisztogatásához. meggyeszte megkezdték a melegágyak előkészítését, sőt a hajtóházakkal rendelkező gazdaságokban megtörténtek a vetés előkészületei is.

kedvez a szokatlanul enyhe idő a győr megyei halásznai termelősövetkezet tagjainak is. a szövetkezet az idén csaknem 178 000 kiló halat fogott ki a kisalföld folyóiból, pontosan 12 százalékkal többet a tervezettnél. más években január első napjaiban már nem lehetett vízre szállni. a folyók zajlottak. most azonban a kis és a nagy-dunán és a rábán is még naponta megnuzhatják a hálójukat, s mindennap friss halat szállíthatnak a győri piacra. /mti/

15.55/a

16³⁰ Cse

- 26 -

bb 38. a felszabadulási versenyben a szocialista gyárrészleg címet akarják megszerezni a diósgyőri nagyolvasztómű dolgozói

vid lk szb ki

1965. január 11.

a lenin konaszati müvek nagyolvasztómüvének dolgozói a felszabadulási versenyben meg akarják szerezni a szocialista gyárrészleg címet.

mérlegelve lehetőségeiket többek között vállalták, hogy tervszerűbb munkával tovább csökkentik a kokszt-felhasználást. másik fontos céljuk a nyersvas minőségének javítása. az idén a tavalyinál négy százalékkal több elsőosztályu nyersvasat akarnak olvasztani, hogy ezzel segítsék az acélmű munkáját, a termékek minőségének javítását. jobb szervezéssel, a munkafegyelem javításával műszakonként 20 forinttal kívánják növelni az egy dolgozóra jutó termelési értéket. a gazdaságosság fokozására egy tonna nyersvasnál 20 kilogrammal csökkentik a szállóporból eredő veszteséget, ami az idén mintegy hárommillió forint megtakarítást eredményezhet. a vállalatok teljesítését, a felszabadulási munkaverseny sikerességét több műszaki és szervezési intézkedéssel, új megoldásokkal támasztják alá. így például tovább növelik a kohók fuvószél-nőmérsékletét, az osztályozás fokozásával több darabos ércet adagolnak az olvasztásra kerülő betétanyagba. ezek mind segítik majd az olvasztók teljesítményének növelését, s végső fokon a vas minőségének javítását is.

a vállalatok teljesítéséért csaknem hetven fizikai, műszaki és adminisztratív munkacsoport hatszáz dolgozója akarja a szocialista brigád cím elnyeréséhez szükséges szinten végezni munkáját. /mti/

--

bb 40. megjelent a csákány, a borsodi bányászfiatalok híradója

vid lk szb ki

1965. január 11.

a borsodi szénbányászati tröszt kisz bizottságának gondozásában hétfőn jelent meg a bányászfiatalok rajzos, képes híradója, a csákány. a havonta megjelenő híradó foglalkozik a bányászfiatalok előtt álló feladatokkal, tájékoztatja őket az egyes üzemek problémáiról, ötleteket, javaslatokat kér azok megoldására. a lapban megjelenő cikkeket, képeket a bányászfiatalok írják, illetve készítik. /mti/

--

16.05/a

16⁰⁵ Cse

- 27 -

bb 39. nagyrobbantás az uzsai kőbányában - harmincezer tonna kő egy ,,fogással,,

vid lk szb ki

1965. január 11.

az uzsai kőbánya vállalatnál jó eredményeket érnek el a rendkívül gazdaságos robbantási módszerrel, amelynek lényege, hogy nem külön-külön, hanem egyidőben robbantják a bazaltréteget. az ujonnan kikísérletezett módszer valóságos robbantó labirintus kiépítését teszi szükségessé, de a vágatok kihajtására fordított költség busásan megtérül. a kőbányászok t-alaku vágatrendszerrel hajtanak ki a hegyoldalon. ebben a járatban felegyenesedve kényelmesen elfér egy ember, szélessége pedig kisebb szállítójárművek részére alkalmas. a robbantó vágatban többmázsa paxitot helyeznek el és elektromos gyújtással felrobbantják.

az év első ilyen robbantásával jó eredményt értek el. a felhasznált harminc mázsányi lőszerrel körülbelül harmincezer tonna bazaltot robbantottak le. /mti/

--

bb 41. angliában tart előadást dr. horn artur egyetemi tanár

k ie szb kz

1965. január 11.

dr. horn artur, az állatorvostudományi egyetem tanszékvezető tanára az angol szarvasmarhatenyésztők társaságának meghívására angliába utazott. a magyar professzor a társaság tudományos konferenciáján, bristolban előadást tart. /mti/

--

bb 42. ülést tartottak a megyei képviselőcsoportok elnökei

k ms/gk szb zs

1965. január 11.

a megyei képviselőcsoportok elnökei és az országgyűlés állandó bizottságainak elnökei hétfőn dr. beresztóczy miklósnak, az országgyűlés alelnökének elnöklésével értekezletet tartottak az országban. az értekezleten megvitatták a képviselők területi munkájának tapasztalatait és az időszaki feladatokat. vass istvánéknak, az országgyűlés elnökének bevezető előadása után vita következett, amelyben felszólalt bognár józsef, dr. bognár józsef, dr. erdei ferenc, galló ernő, gazsó sándor, gosztonyi jános, katona sándor, dr. orbán lászló, dr. tatár kiss lajos és varga gáborné országgyűlési képviselő. /mti/

--

16.15/a

16.45 Cse

- 28 -

me

bb 43. gyermekhalált okozott a szülők gondatlansága

vid j szb fm

1965. január 11.

a csongrád megyei bokroszon két kisgyerek, az 5 éves süttö piroska és jános nevű hároméves öccse a tűz áldozata lett. a szülők eltávoztak a lakásból, bezárták a gyerekeket, de a szobában gondatlanul ottnagyak több doboz gyufát. a gyerekek az ágyban játszani kezdtek a gyufával, s lángralobbant az ágyon. mindketten súlyos égési sebeket szenvedtek, de halálukat füstmérgezés okozta. /mti/

--

bb 44. a parasztság tudati fejlődése

k tf/tr szb la

1965. január 11.

cimmel vitadélután rendez január 13-án, szerdán 17 órakor a kossuth klubban a tit filozófiai és agrártudományi országos választmány. a vitát schiller jános főiskolai adjunktus vezeti. /mti/

--

bb 45. vitadélután a fordításirodalomról

k tf/tr szb fm

1965. január 11.

a magyar írók szövetségének műfordítói szakosztálya január 15-én, pénteken délután fél ötkor vitát rendez a szövetség klubjában. az anketon hegedüs géza tart bevezető előadást ,,fordításirodalomunk helyzete a film, a tv, a rádió és a színházak munkájában,, címmel. /mti/

--

bb 46. halálos gyermekbaleset simontornyán

vid j szb fm

1965. január 11.

hétfőn halálos szerencsétlenség történt simontornyán molnár judit öt éves kislánnyal. a községi istállónál levő raktárhoz tolatott egy cementszállító teherautó. a gépkocsivezető nem vette észre a jármű mögé került gyereket, s az autó a kislányt a falhoz nyomta. molnár judit azonnal meghalt.

a szerencsétlenség ügyében a rendőrség vizsgálatot indított. /mti/

--

17.10/a

17.25 Cse

- 29 -

me

bb 47. január 26-án felavatják a magyar építésű indiai szénbányát

i szf/nmé szb vg

1965. január 11.

honti ferenc, a bányászati aknamélyítő tröszt igazgatója india-ba utazott. az igazgató részt vesz annak a szénbányának január 26-i avatóünnepségén, amelyet magyar aknamélyítők az indiai állami bányavállalat radrampuri üzemében mélyítettek. ezenkívül újabb bányáépítési ajánlatok ügyében tárgyal az indiai bányászati vezetőkkel. /mti/

--

bb 48. kettős halálos szerencsétlenség Lyukóbányán

t szf/nmé szb vg

1965. január 11.

vasárnap kettős halálos szerencsétlenség történt a borsodi szénbányászati tröszt Lyukóbányai üzemében.

aznap reggel - mint általában munkaszüneti napokon - fenntartó brigád szállt le az aknába, hogy rendbehozza az esetleg megrongálódott biztosítóberendezéseket és előkészítse a fejtéseket a másnapi munkára. délelőtt 11 óra tájban, amikor a brigád tagjai az 5-ös frontfejtésben egy kaparószalagot szereltek át, hat-hét méternyi hosszúságban leomlott a szén és maga alá temette pederna jános 31 éves, kondás béla 28 éves miskolci vājárt, barkó andrás 25 éves vāsi vājárt és lovas józsef 57 éves Lyukóbányai fejtőgépkészelt. a mentést nyomban megkezdték. kondás bélát, valamint lovas józsefet rövidesen sikerült kimenteni. mindkettőjüket könnyebb sérüléssel kórházba szállították. barkó andrás és pederna jános az omlás következtében életét veszítette. holttestüket hétfőn találták meg a leomlott szén alatt.

a szerencsétlenség ügyében a rendőrség szakértők bevonásával megindította a vizsgálatot. /mti/

--

bb 49. lugossy jenő művelődésügyi miniszterhelyettes

k tm szb fm

1965. január 11.

hétfőn fogadta a finn-magyar társaság - väino kaukonen professzor vezetésével hazánkban tartózkodó - küldöttségét és baráti beszélgetést folytatott a vendégekkel. /mti/

--

17.20/a

17.00 Cene

1-30-

me

bb 50. ebéd a koreai kulturális küldöttség és művészegyüttes tiszteletére

k ol/nmé-lm fm

1965. január 11.

hétfőn a városligeti gundel-étteremben rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke ebéden látta vendégül a kim szon ok kulturális miniszterhelyettes vezetésével hazánkban tartózkodó koreai kulturális delegációt, valamint a magyarországon vendégszerepelt phenjani ének- és tánc-együttest. a szívélyes hangulatu összejövetelen megjelent a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium, a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa, valamint szon csan rjóm, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 53. halálos mérgezést okozott a metilalkoholból készült likőr

i bc/sk-lm zs

1965. január 11.

szentiványi istván károly, 34 éves vegyipari munkás a kőbányai gyógyszerárugyárból két deciliter metilalkoholt lopott, s belőle felesége likőrt készített. a császárkörte aromával ízesített metilalkoholos likőrből megkinálták rokonaikat, ismerőseiket is. legtöbbet szentiványi fogasztott, aki olyan súlyos mérgezést szenvedett, hogy meghalt. kivüle hatan kerültek kórházba. szentiványi istván károlyné állapota életveszélyes, lévai lajos 5 éves kisfiu és a másik négy személy állapota súlyos. /mti/

--

17.45/a

18.00 Cene

- 31 -

me

bb 51. többórás napsütést hozott hétfőn az anticiklon - „normális mederbe,, zökken a tél: a hideg fokozódik - a hegyeken ismét jó a hó

i cs/nmé-lm nk

1965. január 11.

a balkán-félszigettől finnorszáig széles anticiklon-gerinc alakult ki, amely elvágta a nyugati ciklon najtotta meleg utját, s nagy területekre - főleg a kárpát-medencébe, lengyelország és ukrán nagy részére - derült, szép időt hozott. ugyanakkor az atlanti ciklon előoldalán tovább tart nyugat-európa felett az enyhe légtömegek beáradása, s nyomokban ismét esőzések kezdődtek. egy kisebb ciklon a szovjetunió európai területei felett nagyarányú navazást indított el. vasárnap és hétfőn óriási hőmérsékleti különbségek alakultak ki a kontinens északi és keleti, valamint a délnyugati és nyugati területei között. a skandináv államokban, finnországban és a szovjetunió európai részének északi tájain a nappali maximumok is általában mínusz 20 fok alatt maradtak, hétfőn hajnalban pedig sokhelyütt mínusz 30-34 fokot mutattak a hőmérők. nyugat- Európában - az ibériai-félszigettől a brit-szigetekig - ugyanakkor szinte tavasziasan enyhe az idő: a nappali hőmérséklet plusz 10-14 fokig emelkedett, franciaországban és Angliában pedig az éjszaka sem szállt plusz 8-9 fok alá.

hazánkban vasárnap a ciklon - anticiklon pályaváltást helyenkint viharos erejű északnyugati szél kísérte. többfelé volt eső, majd navazás is, de az ország nyugati vidékein egy-két órán át sütött a nap. a hótakaró a dunántul északi felében, az északi középhegység nagyobb körzetében és északkeleten egyaránt 6-15 centi vastag, délen viszont teljesen elolvadt a hó, vagy már csak foltokban takarja a mezőket. a magasabb hegyeken a vasárnapi navazások megjavították a sportolási lehetőségeket, noha a rétegvastagság csupán néhány centiméterrel nőtt. a vasárnapi hőmérsékleti maximumok a dunántulon plusz 3- plusz 7, keleten 0-plusz 3 fokig emelkedtek, az északkelet felől szivárgó hideg a keleti országrészekén mínusz 9- mínusz 11 fokos, másutt 0-mínusz 4 fokos hajnali fagyokat okozott. hétfőn az anticiklon hatására országsszerte több órás napsütéses szép idő volt, de a hőmérsékleti maximumok már csak mínusz 1- plusz 1 fokig emelkedtek. a napi középhőmérséklet budapesten vasárnap 4.1, hétfőn 1-2 fokkal haladta túl a sokévi átlagszintet.

- most a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán kapott tájékoztatás szerint - valószínűleg „normális mederbe,, zökken a téli időjárás: a nappali hőmérséklet tovább csökken, az éjszakai lenyúlés fokozódik. kedden változó mennyiségű felhőzetre, nyugaton kisebb szórványos havazásokra kell számítanunk. kedden reggel a dunántulon előreláthatólag mínusz 2- mínusz 6, a keleti országrészekén mínusz 6 - mínusz 10, az egyes fagyúgos helyeken mínusz 15 fokig süllyed a hőmérők higanya. a keddi maximumok országsszerte mínusz 2 - plusz 2 fok között alakulnak ki./mti/

17.52/a

18.45 Cse

- 32 -

me

bb 52. a belügyminiszter és a közlekedés- és postaügyi miniszter együttes rendelete a kresz módosításáról

i hbj/szb vg

1965. január 11.

a közúti közlekedés szabályairól szóló 2/1962./9.29./ bm.-kpm. számú együttes rendelet /kresz/ hatálybalépése óta eltelt két év gyakorlati tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a rendelet a fejlett közlekedés követelményeinek megfelelően határozza meg a közúti forgalom rendjét, a közlekedésben résztvevők kötelelességeit és jogait. a forgalom növekedése miatt azonban időközben szükségessé vált néhány rendelkezés módosítás, illetőleg kiegészítése. erről szól a belügyminiszter és a közlekedés- és postaügyi miniszter 1/1965./1.9./ bm.-kpm. számú együttes rendelete, amely 1965. február hó 1-én lép életbe.

a módosítások, illetőleg kiegészítések közül a lakosságot leginkább érintő részek főleg a következők:

1./ a gyalogosok uttesten történő áthaladásának szabályozása.

a közúti forgalom gyorsítemű növekedése mind nagyobb felelősséget ró a gyalogosokra is. a járdáról való letépnél, a járművek előtt vagy között történő áthaladásnál fokozott figyelmet és óvatosságot kell tanúsítaniuk. az idevonatkozó szabály egyértelműen kimondja, hogy:

„lakott területen levő főútvonalon a gyalogos csak a kijelölt gyalogátkelőhelyen, ha az utkereszteződésben kijelölt gyalogátkelőhely nincs, a járda meghosszabbított vonalában mehet át az uttesten.,,

a lakott területen kívüli főútvonalakon és a mellékútvonalon lakott területen belül és kívül elsősorban ugyancsak a kijelölt gyalogátkelőhelyen szabad az uttesten áthaladni, illetőleg ha ilyen nincs, akkor az utkereszteződésben a járda meghosszabbított vonalában. ha pedig a közelben sem kijelölt gyalogátkelőhely, sem pedig utkereszteződés nincsen, akkor az uttesten fokozott óvatossággal a legrövidebb áthaladást biztosító irányban mehet át a gyalogos az uttesten.

a gyalogos az uttesten történő áthaladása során:

- mielőtt letépne az uttestre, köteles meggyőződni az áthaladás veszélytelenségéről;

/folyt. köv./

18.02/a

18.45 Cse

- 33 -

me

bb 51. többórás napsütést hozott hétfőn az anticiklon - „normális mederbe,, zökken a tél: a hideg fokozódik - a hegyeken ismét jó a hó

i cs/nmé-lm nk

1965. január 11.

a balkán-félszigettől finnorszáig széles anticiklon-gerinc alakult ki, amely elvágta a nyugati ciklon najtotta meleg utját, s nagy területekre - főleg a kárpát-medencébe, lengyelország és ukrán nagy részére - derült, szép időt hozott. ugyanakkor az atlanti ciklon előoldalán tovább tart nyugat-európa felett az enyhe légtömegek beáradása, s nyomukban ismét esőzések kezdődtek. egy kisebb ciklon a szovjetunió európai területei felett nagyarányú havazást indított el. vasárnap és hétfőn óriási hőmérsékleti különbségek alakultak ki a kontinens északi és keleti, valamint a délnyugati és nyugati területei között. a skandináv államokban, finnországban és a szovjetunió európai részének északi tájain a nappali maximumok is általában mínusz 20 fok alatt maradtak, hétfőn hajnalban pedig sokhelyütt mínusz 30-34 fokot mutattak a hőmérők. nyugat-európában - az ibériai-félszigettől a brit-szigetekig - ugyanakkor szinte tavasziasan enyhe az idő: a nappali hőmérséklet plusz 10-14 fokig emelkedett, franciaországban és Angliában pedig az éjszaka sem szállt plusz 8-9 fok alá.

házánkban vasárnap a ciklon - anticiklon pályaváltást helyenkint viharos erejű északnyugati szél kísért. többfelé volt eső, majd havazás is, de az ország nyugati vidékein egy-két órában át sütött a nap. a hótakaró a dunántul északi felében, az északi középhegység nagyobb körzetében és északkeleten egyaránt 6-15 centi vastag, délen viszont teljesen elolvadt a hó, vagy már csak foltokban takarja a mezőket. a magasabb hegyeken a vasárnapi havazások megjavították a sportolási lehetőségeket, noha a rétegvastagság csupán néhány centiméterrel nőtt. a vasárnapi hőmérsékleti maximumok a dunántulon plusz 3- plusz 7, keleten 0-plusz 3 fokig emelkedtek, az északkelet felől szivárgó hideg a keleti országrészekén mínusz 9- mínusz 11 fokos, másutt 0-mínusz 4 fokos hajnali fagyokat okozott. hétfőn az anticiklon hatására országszerte több órás napsütéses szép idő volt, de a hőmérsékleti maximumok már csak mínusz 1- plusz 1 fokig emelkedtek. a napi középhőmérséklet budapesten vasárnap 4.1, hétfőn 1-2 fokkal haladta túl a sokévi átlagszintet.

- most a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán kapott tájékoztatás szerint - valószínűleg „normális mederbe,, zökken a téli időjárás: a nappali hőmérséklet tovább csökken, az éjszakai lenyúlás fokozódik. kedden változó mennyiségű felhőzetre, nyugaton kisebb szórványos havazásokra kell számítanunk. kedden reggel a dunántulon előreláthatólag mínusz 2- mínusz 6, a keleti országrészekén mínusz 6 - mínusz 10, az egyes fagyúgos helyeken mínusz 15 fokig süllyed a hőmérők higanya. a keddi maximumok országszerte mínusz 2 - plusz 2 fok között alakulnak ki./mti/

17.52/a

18.45 Cse

- 32 -

me

bb 52. a belügyminiszter és a közlekedés- és postaügyi miniszter együttes rendelete a kresz módosításáról

i hbj/szb vg

1965. január 11.

a közúti közlekedés szabályairól szóló 2/1962./9.29./ bm-kpm. számú együttes rendelet /kresz/ hatálybalépése óta eltelt két év gyakorlati tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a rendelet a fejlett közlekedés követelményeinek megfelelően határozza meg a közúti forgalom rendjét, a közlekedésben résztvevők kötelelességeit és jogait. a forgalom növekedése miatt azonban időközben szükségessé vált néhány rendelkezés módosítását, illetőleg kiegészítést. erről szól a belügyminiszter és a közlekedés- és postaügyi miniszter 1/1965./1.9./ bm.-kpm. számú együttes rendelete, amely 1965. február hó 1-én lép életbe.

a módosítások, illetőleg kiegészítések közül a lakosságot leginkább érintő részek főleg a következők:

1./ a gyalogosok uttesten történő áthaladásának szabályozása.

a közúti forgalom gyorsított növekedése mind nagyobb felelősséget ró a gyalogosokra is. a járdáról való letépésnél, a járművek előtt vagy között történő áthaladásnál fokozott figyelmet és óvatosságot kell tanúsítaniuk. az idevonatkozó szabály egyértelműen kimondja, hogy:

„lakott területen levő főútvonalon a gyalogos csak a kijelölt gyalogátkelőhelyen, ha az utkeresztezéskor kijelölt gyalogátkelőhely nincs, a járda meghosszabbított vonalában mehet át az uttesten.,,

a lakott területen kívüli főútvonalakon és a mellékútvonalon lakott területen belül és kívül elsősorban ugyancsak a kijelölt gyalogátkelőhelyen szabad az uttesten áthaladni, illetőleg ha ilyen nincs, akkor az utkeresztezéskor a járda meghosszabbított vonalában. ha pedig a közelben sem kijelölt gyalogátkelőhely, sem pedig utkeresztezéskor sincsen, akkor az uttesten fokozott óvatossággal a legrövidebb áthaladást biztosító irányban mehet át a gyalogos az uttesten.

a gyalogos az uttesten történő áthaladása során:

- mielőtt letépne az uttestre, köteles meggyőződni az áthaladás veszélytelenségéről;

/folyt.köv./

18.02/a

18.00 Cse

- 33 -

me

bb 52. /a belügyminiszter... 1. folyt./ szb

- nem zavarhatja a járművek forgalmát:

- nem léphet le az uttestre akkor, ha a jármű már olyan közel van, hogy a gyalogos veszélytelen áthaladását a jármű vezetője nem képes biztosítani /a járművek megállításához egy meghatározott távolság szükséges, amit a sebesség és az utviszonyok befolyásolnak. ez az ún. féktávolság. ha a gyalogos ezen a távolságon belül lép a jármű elé, a jármű vezetője már a bal-esetet nem tudja elkerülni/;

- köteles késedelmeskedés nélkül áthaladni;

- köteles tartózkodni minden olyan váratlan magatartástól, amely a járművek vezetőit megzavarhatja, vagy megtévesztheti.

a gyalogost tehát a szabály egyértelműen kötelezi arra, hogy meg kell győződnie az áthaladás veszélytelenségéről.

egyértelműen meghatározza a módosítás a gyalogosok áthaladási elsőbbségének a szabályát is. a gyalogosoknak az uttesten történő áthaladásuk során az uttesten haladó járművekkel szemben az alábbi helyeken van áthaladási elsőbbségük:

- a kijelölt gyalogátkelőhelyen /zebrasávval, vagy szaggatott vonalakkal az utburkolatra festett jelzések/;

- a közhasználatu járművek megállóhelyeinél levő járdaszívet és az ahhoz közelebb eső járda közötti uttestrészen;

- a kanyarodó járművekkel szemben.

természetesen a gyalogosok ezeken a helyeken sem léphetnek le a járdáról, ha nyilvánvaló, hogy a jármű vezetője a gyalogos áthaladási elsőbbségét járművének kötelező lassításával vagy megállításával sem képes biztosítani. a gyalogos áthaladási szándékát kárjának felemelésével jelezheti. a gyalogosnak az uttesten késedelmeskedés nélkül kell áthaladnia és az áthaladás során tartózkodnia kell minden olyan váratlan magatartástól, amely a járművek vezetőit megzavarhatja, vagy megtévesztheti.

2./ a bukósisak viselési kötelezettség általánosítása.

a módosító rendelkezés kimondja:

/folyt.köv./

18.09/a

18.00 *me*

- 34 -

bb 52. /a belügyminiszter... 2. folyt./- szb

„motorkerékpárral a közúti forgalomban csak abban az esetben szabad résztvenni, ha annak mind a vezetője, mind utasa becsatolt bukósisakot visel.„

a bukósisak viselési kötelezettség független a sebességtől.

3./ „megállás vagy várakozás korlátozott!„ jelzőtábla rendszeresítése.

a genfi közúti egyezményhez csatlakozásunkból kifolyólag meg kellett szüntetni a „várakozni tilos!„ jelzőtáblát. helyette a „megállás vagy várakozás korlátozott!„ jelzőtáblával jelzik a megállási, illetőleg várakozási korlátozásokat. e tábla megegyezik az eddig használt „megállni tilos!„ jelzőtáblával. ezentúl e tábla után a járművel a ki- és beszálláshoz, vagy a folyamatos fel- és lerakodáshoz szükséges időn túl várakozni tilos. ha a hatóságok valahol a várakozást bizonyos időtartamra korlátozzák, azt a tábla alsó szegélyében vagy külön kiegészítő táblán feltűntetik. ilyen esetben a jelzőtáblán vagy kiegészítő táblán feltűntetett időn túl a tábla utáni uttestrészen tilos a tartózkodás. ha a tábla alsó szegélyén, vagy a kiegészítő táblán „megállni tilos!„ felirat van, akkor a tábla megállási tilalmat jelent és a tábla utáni uttestrészen még a ki- és beszállás, illetőleg a fel- és lerakodás idejére sem szabad megállni.

kiegészítő felirat utalhat még ezenkívül arra is, hogy a várakozás napok szerint váltakozóan hol az uttest egyik, hogy a másik oldalán tilos.

4./ segédmotoros kerékpárok és kerékpárok megőrzésének szabályozása.

a rendelkezés kimondja, hogy:

„segédmotoros kerékpárt és kerékpárt közterületen őrizetlenül vagy lezáratlanul hagyni tilos.„

felhívás:

az illetékes rendőrhatalóságok felkérlik a közlekedés résztvevőit - gyalogosokat és járművezetőket egyaránt - hogy a kresz módosításoknak, illetőleg kiegészítéseknek a magyar közlönyben megjelent szövegét a hatálybalépés napjáig ismerjék meg és az abban meghatározottak szerint vegyenek részt a közúti forgalomban, ezzel is segítsék a közlekedés biztonságának megteremtését. /mti/

18.15/a

19.00 *me*

- 35 -

bb 54. közlekedési balesetek

i bc/sk szb zs

1965. január 11.

a 10. kerületi vaspálya utca és kelemen utca torkolatánál flórek vilmos, 23 éves sofőr tehergépkocsiját nem a kellő oldattávolságban kerülte ki az uttest szélén dolgozó uttisztító munkásokat, s egyiküket, ténai ferenc, 58 éves budapesti lakost elütötte. az uttisztítót súlyos állapotban szállították kórházba. flórek vilmos a gázolás után nem nyújtott segítséget, s tovább hajtott. a rendőrség őrizetbe vette, s bevonta vezetői jogosítványát.

a 3. kerületi bécsi ut 132. számú ház előtt lipták zoltán, 19 éves lakost elütötte egy személygépkocsi. a fiatalember súlyosan megsérült.

a 13. kerületi váci ut 190. számú ház előtt fruzsa jános, 48 éves budapesti lakos, személygépkocsiját elmulasztotta az elsőbbségadást, s a járdaszívet és a gyalogjárda között elütötte schwartz magda, 57 éves nyugdíjas, budapesti lakost. az elgázolt gyalogos súlyosan megsérült és kórházba került.

rakoskeresztúron a pesti ut és a cinkotai ut torkolatánál burba kálmán, 38 éves tehergépkocsivezető nem adta meg az elsőbbséget, s az utkereszteződésben elütötte hadnagy ádám, 75 éves nyugdíjast. az idős férfit súlyos sérüléssel kórházba vitték.

a 5. kerületi szentendrei ut - filatőri gát átjárónál gombóc ferenc, 27 éves gépkocsivezető egy 34-es autóbusszal, bár tilosot mutatott a jelzőlámpa az áthaladásra, nem adta meg az elsőbbséget, s összeütközött egy hév-szerelvényvel. a vigyázatlan buszvezető súlyosan megsérült az összeütközésnél. /mti/

bb 55. szovjet pártmunkás-küldöttség érkezett hazánkba

i tné szb la

1965. január 11.

pavel ivanovics makszimov, az szkp központi bizottsága könnyű-, élelmiszeripari- és kereskedelmi osztálya vezetőjének vezetésével hétfőn nattagu szovjet pártmunkás-küldöttség érkezett hazánkba.

a küldöttséget a keleti-pályaudvaron molnár lászló, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, valamint a központi bizottság felelős munkatársai fogadták.

a küldöttség fogadtatására megjelent n.r. seleh, a szovjetunió budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is. /mti/

18.25/a

- 36 -

19.05

bb 56. előadás a lengyel kulturában

tné szb la

1965. január 11.

nonfi józsef, a tit országos titkára hétfőn este előadást tartott a budapesti lengyel kulturában a tudományos ismeretterjesztés lengyelországban címmel. az előadást filmvetítés követte. /mti/

bb 57. időjárásjelentés

gk-lm la

1965. január 11.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. január 11-én, hétfőn 19 órakor:

napközben a hőmérséklet 0 fok körül lesz

várható időjárás kedd estig:

keleten kevés felhő, csapadék nélkül. nyugaton felhőátvonulások, néhány helyen kisebb havazás. mérsékelt szél, helyenként párásság. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden minusz 2- plusz 2 fok között. /mti/

19.45/a

20.10

- 37 -

- Vége -

bb 54. közlekedési balesetek

i bc/sk szb zs

1965. január 11.

a 10. kerületi vaspálya utca és kelemen utca torkolatánál flórek vilmos, 23 éves sofőr tehergépkocsiját nem a kellő oldalirányban kerülte ki az uttest szélén dolgozó uttisztító munkásokat, s egyiküket, ténai ferenc, 58 éves budapesti lakost elütötte. az uttisztítót súlyos állapotban szállították kórházba. flórek vilmos a gízolás után nem nyújtott segítséget, s tovább hajtott. a rendőrség őrizetbe vette, s bevonta vezetői jogosítványát.

a 3. kerületi bécsi ut 132. számú ház előtt lipják zoltán, 19 éves lakost elütötte egy személygépkocsi. a fiatalember súlyosan megsérült.

a 13. kerületi váci ut 190. számú ház előtt fruzsa jános, 48 éves budapesti lakos, személygépkocsijával elmulasztotta az elsőbbségadást, s a járdaszívet és a gyalogjárda között elütötte schwartz magda, 57 éves nyugdíjas, budapesti lakost. az elgázolt gyalogos súlyosan megsérült és kórházba került.

rákoskeresztúron a pesti ut és a cinkotai ut torkolatánál burba kálmán, 38 éves tehergépkocsivezető nem adta meg az elsőbbséget, s az utkereszteződésben elütötte hadnagy ádám, 75 éves nyugdíjast. az idős férfit súlyos sérüléssel kórházba vitték.

a 3. kerületi szentendrei ut - filatőri gát átjárónál gombóc ferenc, 27 éves gépkocsivezető egy 34-es autóbusszal, bár tilosot mutatott a jelzőlámpa az áthaladásra, nem adta meg az elsőbbséget, s összeütközött egy hév-szerelvényvel. a vigyázatlan bűszvezető súlyosan megsérült az összeütközésnél. /mti/

bb 55. szovjet pártmunkás-küldöttség érkezett hazánkba

i mne szb la

1965. január 11.

pavel ivanovics makszimov, az szkp központi bizottsága könnyű-, élelmiszeripari- és kereskedelmi osztálya vezetőjének vezetésével hétfőn nattagu szovjet pártmunkás-küldöttség érkezett hazánkba.

a küldöttséget a keleti-pályaudvaron molnár lászló, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, valamint a központi bizottság felelős munkatársai fogadták.

a küldöttség fogadtatására megjelent n.r. seleh, a szovjetunió budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is. /mti/

18.25/a

- 36 -

19.05

bb 56. előadás a lengyel kulturában

tné szb la

1965. január 11.

nonfi józsef, a tit országos titkára hétfőn este előadást tartott a budapesti lengyel kulturában a tudományos ismeretterjesztés lengyelországban címmel. az előadást filmvetítés követte. /mti/

bb 57. időjárásjelentés

gk-lm la

1965. január 11.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. január 11-én, hétfőn 19 órakor:

napközben a hőmérséklet 0 fok körül lesz

várható időjárás kedd estig:

keleten kevés felhő, csapadék nélkül. nyugaton felhőátvonulások, néhány helyen kisebb havazás. mérsékelt szél, helyenként párásság. várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden mínusz 2- plusz 2 fok között. /mti/

19.45/a

20.10 Cse

- 37 -

- Vége -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Ném utca 6. Telefon: 169 400, 169 500
A szerkesztésért és kiadásért a vezetőség felelős.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. január 12.

bb 1. megjelenik az Irodalmi Lexikon második, a magyar irodalom történetének harmadik kötete - jelentős tudományos művek az akadémiai kiadó első negyedévi termésében

i ms/gk-lm zs

1965. január 12.

az akadémiai kiadó az idei év első negyedében is számos értékes tudományos munkát jelentet meg. az irodalomtudományt a magyar irodalmi lexikon második és a magyar irodalom története című, hat kötetre tervezett nagy összefoglaló munka harmadik kötete képviseli. a kötet pándi pál szerkesztésében az 1772-től 1849-ig terjedő korszakot foglalja magában.

folytatódik a jókai-, vörösmarty- és mikszáth- sorozat. a névtelen vár kritikai és népszerű kiadásán kívül érdeklődésre tarthat számot jókai feljegyzéseinek első kötete, vörösmarty kétkötetes levelezése ifjúkori drámáinak és drámatörzseinek első kötete és mikszáth elbeszéléseinek harmadik kötete is.

J. Soltész katalin Babits Mihály költő nyelvéről, Károly Sándor pedig a „bécsi kódex”, nyelvтанáról írt könyvet, amely ugyancsak ebben a negyedévben lát napvilágot. közreadják a francia nyelv kiváló tudósának, Eckhardt Sándor professzornak új könyvét „mai francia nyelvтан”, címmel.

görög-magyar kiadásban jelenik meg a régebben Longinosnak tulajdonított, a fenségességről című munka, amely az antik művészet alkotási titkaiba vezet be az olvasót.

/folyt.köv./

- 1 -

me